19/01/2023

Μία απόπειρα ευχαριστίας – Βιβλιοκριτική για “Σταθούλα. Ράφτρα εκ Πόντου”

/ Γνώμες

Πολλές φορές οι άνθρωποι δυσκολευόμαστε να δούμε ό,τι βλέπουμε, διότι δεν γνωρίζουμε το πώς βλέπουμε. Με την ευκαιρία της εορτής του Αγίου Αββά Μακαρίου του Αιγυπτίου, ένα μικρό απόσπασμα από τις μικρές ιστορίες του μάς φανερώνει, όπως ο ίδιος μαρτυρεί ότι «είδα μοναχούς, είδα ανθρώπους»! Το θέμα βέβαια είναι ότι ο ίδιος έβλεπε ‘πράματα και θάματα’ με τα πνευματικά του μάτια που ένας απλός άνθρωπος δεν μπορούσε να δει.

- Γράφει ο Δρ Κωνσταντίνος Ζορμπάς
  Μαρινέλλα Βλαχάκη,

Σταθούλα. Ράφτρα εκ Πόντου,
Εκδόσεις Πυξίδα, Χανιά 2022

Κάτι παρόμοιο καταφέρνει και η Αποκορωνιώτισα συγγραφέας **Μαρινέλλα Βλαχάκη,** στο **βιβλίο** της «**Σταθούλα. Ράφτρα εκ Πόντου**», με την ηρωίδα να μεταφέρει τα διλήμματα, τα αδιέξοδα, τον πόνο και την απελπισία του ξεριζωμού του ανθρώπου.

Μία περιπέτεια ενός μονολόγου, πνευματικού, αισθητικού, ηθικού, που κάποτε παρασέρνει τη σκέψη, κινητοποιεί τα αισθήματα, μεταλλάσσει τη ματιά μας στον κόσμο, μπερδεύει ή ξεδιαλύνει την πραγματικότητα από τη φαντασία. Μοναδικό στη γραφή και στην ανάπτυξη, ξεχωριστό στη διάρθρωση του λόγου, τόσο λεπτομερειακό στην ανίχνευση του εσωτερικού κόσμου των ανθρώπων που στιγματίζουν τη ζωή της ηρωίδας, τόσο απλό στη σύλληψη κι όμως αφήνει ένα καίριο αποτύπωμα στη σκέψη εκείνου που το διαβάζει.

Η ενδυμασία – οι δημιουργίες μιας μικρής ράφτρας – που θυμάται από τις λεπτομέρειες των ρούχων που ράβει, τα πρόσωπα που τα αγκαλιάσανε, ανθρώπους απλούς, καθημερινούς, μα και πλούσιους, ένα πολιτισμό αξιών και ανθρώπινων συμπεριφορών και ευγένειας, που ενσαρκώνουν μια στάση ζωής. Και το πολυπολιτισμικό της πανόραμα, δείχνει τον σεβασμό προς το διαφορετικό, τη συνύπαρξη, το δίκαιο και την αγωνία συνάμα να μην χαθούν οι ρίζες, η πολιτιστική ζωή του παρελθόντος. Του Πόντου.

Πρόσωπα, νέα και ηλικιωμένα, παρελαύνουν σ’ αυτό το βιβλίο και η συγγραφέας περιγράφει τις ανθρώπινες αντιστάσεις, κάθε μορφής αντιστάσεις, που αποδοκιμάζουν τις πράξεις και τις αποφάσεις την ανθρώπων κι όχι τους ίδιους τους ανθρώπους. Ο πόλεμος- κάθε μορφή πολέμου-συνοδεύεται από την απαξίωση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Άλλοι δρουν με μίσος, άλλοι ως απόβλητοι, αντικοινωνικοί, αλλοτριωμένοι, μα τι συγκλονιστικό εν τέλει, να στέκεσαι απέναντί τους και να τους συγχωρείς; Κύριε, «οὐ γάρ οἴδασι τί ποιοῦσιν…» (Λουκ., 23:34).

Αλλά η Σταθούλα δεν απολογείται μόνο για τις συμπεριφορές των άλλων, αλλά και για τις δικές της αδυναμίες. Θέλει να αποκαλύψει, ό,τι θέλει να μείνει κρυφό, αυτό το μικρό εσωτερικό της κουκούτσι που το φανερώνει και αποτελεί οδυνηρό, μα και κινητήριο εσωτερικό μοχλό, για να συνεχίσει να ζει. Ο θάνατος του παιδιού της στην αγκαλιά της!

Η λήθη! Παράξενο πράγμα. Πόσο μάς βασανίζει πολλές φορές. Αλλά κανείς δεν έχει τη δύναμη να αφεθεί ολοκληρωτικά στη λήθη. Θέλει δε θέλει, κάτι μένει, είτε με δύο μικρά υφασμάτινα φορέματα που η ίδια δημιούργησε, είτε σε μια ξέθωρη

φωτογραφία μέσα σ’ ένα λεύκωμα, είτε σαν μια μισοσβησμένη οπτασία μέσα σε κάποια μνήμη.
Καλοτάξιδο!